



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **R. T.**, zastoupeného Mgr. Vitem Burešem, advokátem se sídlem v Brně, Dobrovského 50, za účasti **Policie České republiky**, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, se sídlem v Praze 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2006, č. j. 8 Ca 278/2005 – 28,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2006, č. j. 8 Ca 278/2005 - 28, byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie (dále jen „Policie ČR“) ze dne 12. 8. 2005, č. j. SCPP-2541/C-252-2005, kterým bylo změněno rozhodnutí Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Brno, oddělení cizinecké policie Uherské Hradiště ze dne 16. 5. 2005, č. j. SCPP-29/BR-X-SV-2005, o uložení správního vyhoštění stěžovateli s platností na dobu 2 let tak, že stěžovateli bylo uloženo správní vyhoštění s dobou platnosti na 1 rok, tedy do 16. 5. 2006. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že stěžovateli, který na území České republiky pobýval od 20. 2. 2005 na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání s dobou platnosti do 2. 1. 2006, bylo dne 11. 5. 2005 (právní moc dne 13. 5. 2005) vydáno Úřadem práce Brno - město povolení k výkonu práce v pracovním zařazení pomocný dělník hlavní stavební výroby s místem výkonu práce B., M. 8 a B., B. 4, s platností do 30. 4. 2006. Ve skutečnosti však stěžovatel nejméně od 9. 4. do 15. 5. 2005 vykonával pomocné stavební práce na stavbě silnice v U. při

výstavbě obchodního domu. Městský soud především neshledal opodstatněnou žalobní námitku, že správní orgány vykonstrovaly zcela nový skutkový stav a svá zjištění o výkonu pracovní činnosti stěžovatele založily pouze na listinném důkazu, kde je uvedeno slovo docházka. Uvedená listina - docházka za měsíce duben a květen 2005 není osamocená, protože ze záznamu o zjištění ze dne 16. 5. 2005 a z protokolu o podání vysvětlení z téhož dne vyplývá, že stěžovatel na stavbě pracoval již od 9. 4. 2005. Námitku stěžovatele, že byl nucen podepsat již uvedenou listinu se jeví městskému soudu jako účelová, protože tomu nenasvědčuje obsah spisu a stěžovatel počátek doby výkonu práce dne 9. 4. 2005 sám uvedl opakovaně do záznamu a protokolu. K námitce o nepřítomnosti tlumočnicka při vyhotovování záznamu o místním šetření a protokolu o podání vysvětlení městský soud upřesnil, že nemohla být s úspěchem vznesena ve vztahu ke sdělení ze dne 3. 6. 2005. Je tomu tak proto, že stěžovatel v záznamu o místním šetření uvedl, že česky rozumí a přítomnost tlumočnicka nežadá a obsahově shodné stanovisko zaujal i pokud jde o podání vysvětlení. Z takto zjištěného skutkového stavu městský soud dovodil, že správní orgány opodstatněně dospěly k závěru, že stěžovatel jednak vykonával pracovní činnost již v době před vydáním povolení k zaměstnání a jednak vykonával zaměstnání v rozporu s vydaným povolením, protože bez vyslání na pracovní cestu pracoval na jiném místě, než na které se vztahovalo povolení vydané Úřadem práce Brno - město. Stěžovatel tímto jednáním naplnil skutkovou podstatu důvodu pro vyhoštění uvedenou v ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť byl na území České republiky zaměstnán bez povolení.

V kasační stížnosti podané proti tomuto rozsudku z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. vyjádřil stěžovatel nesouhlas se zamítnutím žaloby. Především namítal, že správní orgán založil skutečnost o tom, že měl pracovat na území okresu Uherské Hradiště již od 9. 4. 2005 na listinném důkazu, kterým byla tzv. docházka. Tato listina však nemá žádnou vypovídací hodnotu, protože je v ní uvedeno několik jmen, bez jakéhokoli označení a není v ní uvedeno, čeho se tento materiál konkrétně týká, k čemu se vztahuje, kdo ho sepsal a za jakým účelem. Městský soud se pak víceméně rovněž nezabýval nulovou důkazní hodnotou uvedené listiny. Jako zaměstnanec se stěžovatel ani nemohl dopustit protiprávního jednání, protože měl v okamžiku kontroly prováděné správním orgánem vydáno platné povolení k zaměstnání od Úřadu práce Brno - město. Právo vyslat zaměstnance na pracovní cestu je totiž právem zaměstnavatele, který ho může použít a zaměstnanec je povinen toto respektovat. Pokud byl tedy vyslán na pracovní cestu do jiného místa výkonu práce, nebylo možno na tuto skutečnost pohlížet jako na výkon zaměstnání v rozporu s platným povolením. Již v rámci správního řízení, ale i v řízení před správním soudem, vždy namítal, že správní orgány s ním jednaly bez tlumočnicka v českém jazyce, ačkoliv jako ukrajinský státní občan češtinu náležitým způsobem neovládá. Vzhledem k určité příbuznosti jazyků se sice česky dorozumí, ale v žádném případě v tom rozsahu, aby byl schopen přesně porozumět veškerým skutečnostem, na které byl orgány Policie ČR dotazován, či veškerým materiálům v českém jazyce, které mu byly předloženy a dány k podpisu. Pokud měl proto před správními orgány uvést, že na předmětné stavbě pracoval již v době od 9. 4. 2005, mohlo k tomu dojít pouze z toho důvodu, že nepochopil smysl a význam otázek, které mu byly položeny. Navíc ani nebyl poučen o tom, že při provádění úkonů správními orgány mohl požadovat přítomnost tlumočnicka z jazyka ukrajinského. V případě tohoto poučení by asistenci tlumočnicka využil. Je-li tedy ve spisovém materiálu uvedeno, že česky rozumí a tlumočnicka nežadá, neznamená to, že ve správním řízení všemu rozumí. V tomto řízení byla proto uvedeným postupem správních orgánů zkrácena jeho práva v ustanovení § 3 odst. 1, 2 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval zásadní stížní námitkou stěžovatele, že s ním orgány Policie ČR jednaly v českém jazyce bez tlumočníka, ačkoliv jako ukrajinský státní občan tento jazyk náležitým způsobem neovládá, a nebyl proto schopen všemu přesně porozumět s tím, že ani nebyl poučen o tom, že mohl požadovat přítomnost tlumočníka z jazyka ukrajinského.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se skutkovými a právními závěry městského soudu a odkazuje na ně, protože vycházejí ze spisového materiálu a mají v něm oporu. Navíc zdůrazňuje, že v protokolech dne 16. 5. 2005 o zahájení správního řízení, o vyjádření účastníka řízení, o podání vysvětlení a o seznámení s podklady pro rozhodnutí vyjádřil stěžovatel též v mateřském jazyce, že česky rozumí a tlumočníka nežadá. Ve správním řízení tak nevyšla najevo potřeba tlumočníka a stěžovatel v průběhu tohoto řízení neučinil žádný úkon, který by signalizoval potřebu zajištění tlumočníka z jazyka českého do jazyka ukrajinského a naopak. Při posuzování této stížní námitky vychází Nejvyšší správní soud z ustálené judikatury, která byla zaujata k této problematice. Správní řád neměl, na rozdíl od o. s. ř., ustanovení, podle něhož by účastník správního řízení měl právo jednat před správním orgánem ve své mateřštině. Pokud tedy účastník neprohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, a tato skutečnost nevyplývá ani z obsahu správního spisu, není nepřítomností tlumočníka porušeno právo účastníka řízení na tlumočníka podle čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2004, č. j. 6 A 17/2000 - 54, uveřejněný pod č. 341/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). Jestliže pak cizí státní příslušník výslovně prohlásí, že český jazyk ovládá, rozumí mu a nepožaduje tlumočníka a protokol obsahující toto prohlášení podepíše, nelze namítat, že správní orgán porušil zásady uvedené v § 3 odst. 4 správního řádu, použil-li tyto protokoly jako důkaz (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 6 A 181/2002 - 34, www.nssoud.cz). Pokud tedy stěžovatel v předmětné věci ve správním řízení neprohlásil, že neovládá český jazyk, v němž se vedlo jednání, ba naopak uvedl i v mateřském jazyce, že český jazyk ovládá, rozumí mu, nežadá tlumočníka, nebylo zkráceno jeho právo na tlumočníka. Nejvyšší správní soud má za to, že správní orgán v daném případě nepochybil, když s ohledem na okolnosti případu nepovažoval za nutné jednat se stěžovatelem ve správním řízení za účasti tlumočníka. Proto neshledal věcně opodstatněnou stížní námitku o porušení práva stěžovatele jako účastníka řízení na tlumočníka, a stejně tak ani námitku, že stěžovatel nebyl poučen o právu požadovat přítomnost tlumočníka z jazyka ukrajinského při provádění úkonů správními orgány. Je sice skutečností, že takové poučení není uvedeno v předtisku protokolu, nicméně poučení v tomto směru bylo stěžovateli fakticky poskytnuto, protože opakovaně odmítl přítomnost tlumočníka s poukazem na to, že česky rozumí.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodný ani stížní bod, který působí účelově, v němž stěžovatel namítal, že správní orgán založil svůj závěr o tom, že měl pracovat na území okresu Uherské Hradiště již od 9. 4. 2005, na listinném důkazu bez vypovídací hodnoty.

Městský soud k obsahově shodné žalobní námitce v odůvodnění kasační stížnosti napadeného rozsudku uvedl, že je třeba zdůraznit hodnocení docházky stěžovatele jednotlivě

a ve všech souvislostech. Docházka za měsíce duben a květen 2005 nebyla hodnocena izolovaně, ale především s výpověďmi samotného stěžovatele, který výslovně a opakovaně v záznamu o šetření na místě a v protokolu o podání vysvětlení potvrdil, že na stavbě v U. pracoval již od 9. 4. 2005. Rovněž ve vztahu k této stížní námitce se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se skutkovými a právními závěry městského soudu. Hodnocení důkazů je myšlenkovou úvahou, při které usuzující přijímá jedno tvrzení a odmítá jiné, přičemž se opírá o logické, systematické, historické, pravděpodobnostní a věrohodnostní úsudky, které formuluje v odůvodnění svého rozhodnutí. Správní orgány hodnotily provedené důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti (§ 34 odst. 5 správního řádu), tedy způsobem, který je v souladu se zákonem. Městský soud také zcela důvodně dospěl k závěru, že docházka stěžovatele do zaměstnání v U. za měsíce duben a květen 2005 nebyla hodnocena izolovaně, ale především s výpověďmi stěžovatele, který výslovně a opakovaně, zejména v záznamu o šetření na místě a v protokolu o podání vysvětlení potvrdil, že na stavbě v U. pracoval již od 9. 4. 2005. Není žádného důvodu zpochybňovat toto hodnocení důkazů, které provedly správní orgány a posoudil městský soud, protože důkazy do sebe vzájemně zapadají a vytváří ucelený řetězec. Z listiny o docházce zřetelně vyplývá, k jakému účelu byla vyhotovena a je i zřejmé, že jsou na ní uváděna jména pracovníků a počet odpracovaných hodin v jednotlivých dnech toho kterého měsíce, který sleduje stavbyvedoucí. Pokud jde o stěžovatele, je z této listiny patrné, že pracoval od 9. 4. 2005 do 15. 5. 2005, s výjimkou dnů 17. 4., 24. 4., 1. 5. 2005. Jestliže stěžovatel výslovně a opakovaně potvrdil, že na stavbě pracoval již od 9. 4. 2005 a jeho výpověď odpovídá údajům na listině o docházce, není listina o docházce důkazem nulové hodnoty, ale naopak důkazem, který podporuje výpověď stěžovatele. Za uvedeného stavu ovšem postrádá jakékoli opodstatnění námitka stěžovatele, že pokud měl před správními orgány uvést, že na předmětné stavbě pracoval již v době od 9. 4. 2005, mohlo k tomu dojít pouze proto, že náležitě neznal český jazyk a z toho důvodu, že nepochopil smysl a význam otázek, které mu byly položeny.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu není ani věcně opodstatněný stížní bod, v němž stěžovatel namítá, že v době kontroly prováděné správními orgány měl platné povolení k zaměstnání od Úřadu práce Brno - město a jelikož byl vyslán zaměstnavatelem na pracovní cestu, nemohl se ani dopustit žádného protiprávního jednání.

Je třeba zdůraznit, že teprve rozhodnutím ze dne 11. 5. 2005 (právní moc dne 13. 5. 2005) vydal Úřad práce Brno - město stěžovateli povolení k výkonu zaměstnání v pracovním zařazení pomocný dělník hlavní stavební výroby s místem výkonu práce B., M. 8 a B., B. 4, s platností do 30. 4. 2006. Stěžovatel tedy mohl legálně vykonávat zaměstnání počínaje dnem 13. 5. 2005, ale ve skutečnosti již nejméně od 9. 4. 2005 vykonával pomocné stavební práce na stavbě v U. Teprve dne 16. 5. 2005 byl stěžovatel vyslán zaměstnavatelem na pracovní cestu (akce T., U.) a toto oznámení bylo dáno na vědomí i Úřadu práce v Uherském Hradišti. Je tedy zřejmé, že stěžovatel v době výkonu zaměstnání od 9. 4. 2005 do 15. 5. 2005, která byla předmětem řízení, nebyl vyslán na pracovní cestu. To ostatně odpovídá i vyjádření stěžovatele v protokolu o podání vysvětlení, když uvedl, že nemá příkaz o vyslání na pracovní cestu. Stěžovatel tedy vykonával zaměstnání v U. od 9. 4. 2005 do 13. 5. 2005 bez jakéhokoliv povolení a ve dnech 14. 5. 2005 až 15. 5. 2005 bez předchozího písemného oznámení Úřadu práce v Uherském Hradišti podle ustanovení § 93 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, resp. bez vyslání na pracovní cestu a povolení tohoto úřadu práce ve smyslu ustanovení § 93 odst. 1 citovaného zákona. Protiprávnost jednání stěžovatele je tedy zcela evidentní.

Nejvyšší správní soud proto z uvedených důvodů zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a Policii ČR žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu